

Győri Ítélőtábla

Az ügy száma:

Pf.I.20.015/2026/4.

A felperes:

Felperes1 (tartózkodási helye: Fegyház és Börtön1)

A felperes képviselője:

dr. Mihály Rita pártfogó ügyvéd (cím4)

Az alperes:

Alperes1 (Cím3)

Az alperes képviselője:

dr. Varga-Lazányi Irén kamarai jogtanácsos.

A per tárgya:

személyiségi jogsértésből eredő igények érvényesítése

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Győri Törvényszék P.20.473/2025/3.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

felperes; 4.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a feljegyzett fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Megállapítja, hogy a felperes pártfogó ügyvédjének díját a felperes köteles viselni.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes 2024. január 28-tól 2025. szeptember 5-ig szabadságvesztés büntetését töltötte az alperesi büntetés-végrehajtási intézetben. 2025. május 28. napján börtönlelkészi meghallgatáson vett részt. Ennek során a börtönlelkészt arra kérte, juttasson el egy levelet az Szerzetesrendnek. A börtönlelkész a levél átvételét megtagadta.

[2] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a vallásszabadsághoz, vallási meggyőződéshez való jogát azzal, hogy nem tette lehetővé számára a római katolikus egyházhoz tartozó Szerzetesrend tagjaival való kapcsolatfelvételt, nem biztosította számára a szentgyónást, a betegek kenetének felvételét, a lelki gondozás lehetőségét. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest, biztosítsa a római katolikus egyházhoz tartozó Szerzetesrend tagjaival való kapcsolatfelvételt, a szentgyónást, a betegek kenetének felvételét, a lelki gondozás lehetőségét, továbbá kötelezze az alperest 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

[3] Keresetét azzal indokolta, hogy az alperes illetékes lelkészétől és reintegrációs tisztjétől 2025. május 28-án azt kérte, hogy egészségi állapotára és vallási meggyőződésére tekintettel az Szerzetesrend tagjai által biztosítsák számára a szentgyónást, a betegek kenetének felvételét, és a lelki gondozást. Állította, hogy az alperes nem biztosította levelének átvételét, kérelmét elutasította.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Nem vitatta, hogy a felperes a börtönlelkészi meghallgatáson egy levelet kívánt átadni a börtönlelkésznek azzal, hogy azt továbbítsa az Szerzetesrendnek, de arra hivatkozott, hogy a felperes, mint V. kategóriába sorolt fogvatartott, levelezéseit ilyen módon nem intézhette. Megjegyezte, hogy a levelezés szabályait a felperes ismerte, és kitért arra is, hogy a felperes Szerzetesrend részére címzett későbbi – szabályszerűen előterjesztett – leveleit 2025. június 27-én, július 28-án és július 31-én továbbította a címzettnek.

[5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 77.860 forint perköltséget. Megállapította, hogy a

felperesi pártfogó ügyvéd díját a felperes köteles viselni, és a feljegyzett 87.000 forint eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad.

[6] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy felperes a keresetét azzal indokolta, hogy az alperes nem tette lehetővé számára a római katolikus egyházhoz tartozó Szerzetesrend1 tagjaival való kapcsolatfelvételt, nem biztosította számára a szentgyónást, a betegek kenetének felvételét, a lelki gondozás lehetőségét. Kifejtette, hogy ténylegesen azonban azt ítélte jogsértőnek, hogy az alperes nem vette át továbbítás végett a keresetlevélhez is csatolt 2025. május 28. napjára dátumozott, az Szerzetesrend1 részére írt levelét és ezen túlmenően egyéb alperesi jogsértő magatartásra vagy jogsértő mulasztásra nem hivatkozott. Mindezek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a bírósági eljárásnak nem az volt a tárgya, hogy a felperest az alperes a vallásgyakorlásában korlátozta-e, hanem az, hogy a felperes levelét át kellett-e vennie.

[7] Az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy a levél átvételének megtagadása, mint alperesi magatartás a levél tartalmától, címzettjétől függetlenül vizsgálendő. Kifejtette, hogy a felperes a kiküldésre szánt leveleit a reintegrációs tisztnak köteles átadni, aki azt rögzíti a fogvatartotti nyilvántartásban, és gondoskodik azok továbbításáról. Az alperes börtönlelkészének a börtönlelkészi szolgálatról és a börtönmissziós tevékenységről szóló 8/2017. (VI. 13.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) alapján nem feladata a felperes levelezésének intézése, nem jogosult a felperes leveleit átvenni és azokat a címzetteknek továbbítani. Ezért az alperes az ilyen módon átadni kívánt felperesi levél átvételét jogszerűen tagadta meg.

[8] Megjegyezte, hogy az alperes által csatolt és a felperes által nem vitatott feljegyzések alapján az alperes – amikor a felperes betartotta a levelezéssel kapcsolatos szabályokat – a felperes leveleit (2025. június 27. napján, 2025. július 28. napján és 2025. július 31. napján) továbbította a címzettnek.

[9] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 381. §-án az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a Pp. 383. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének történő helytadást kérte.

[10] Az elsődleges fellebbezési kérelmet azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a tényállás teljeskörű felderítését, és ez kihatott az ügy érdemi eldöntésére, ezért indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése a Pp. 381. §-a alapján. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen szűkítette le a jogvitát kizárólag a levelezési szabályok betartására, ezért nem vizsgálta meg érdemben a börtönlelkészi szolgálat segítségnyújtási és koordinációs kötelezettségeit. Állította, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az IM rendelet 2. § e) pontját, amely kifejezetten előírja a börtönlelkész számára a vallásgyakorlással kapcsolatos fogvatartotti kérelmek véleményezését, és a vallási közösségekkel való kapcsolatfelvétel segítségét. Úgy vélte, azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra, hogy a börtönlelkésznek a konkrét helyzetben – a felperes kritikus egészségi állapota és speciális vallási igénye mellett – milyen érdemi segítséget kellett volna nyújtania a választott szerzetesrenddel való érintkezés elősegítése érdekében, az

ítélet megalapozatlan maradt. Arra is hivatkozott, nem tisztázódott, hogy az alperes börtönlelkésze tett-e bármilyen kísérletet a felperes vallásszabadságának érvényesítésére, vagy pusztán bürokratikus indokokra hivatkozva akadályozta azt egy olyan személy esetében, aki halálfélelme miatt sürgető spirituális segítséget kért.

[11] Másodlagos fellebbezési kérelmében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi következtetéseket vont le a vallásszabadság korlátozhatósága és a személyiségi jogok megsértése körében: úgy foglalt állást, hogy a levél átvételének megtagadása jogszerű volt, de ez az értelmezés sérti a vallásszabadságát. A vallásszabadság alapjoga ugyanis nem merül ki annyiban, hogy az intézet lelkészt biztosít. Joga van ahhoz, hogy a saját felekezetén belül is speciális közösséggel, jelen esetben az Szerzetesrend1kel vegye fel a kapcsolatot. Az alperes azon érvelése, miszerint egy plébános látogatása elegendő volt, téves, mert a vallásgyakorlás nem egy általános szolgáltatás, hanem a személyes meggyőződésen alapuló bizalmi kapcsolat, amelynek korlátozása csak szükséges és arányos mértékben történhet. Az alperes megakadályozta abban, hogy a börtönlelkész segítségével értesítse a választott rendet, és ezzel közvetlenül sértette vallási meggyőződéshez fűződő személyiségi jogát. Azt is állította, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdoníthatott volna kizárólagos jelentőséget annak, hogy később tudott levelezni, hiszen a jogsértés a kérelem 2025. május 28-ai érdemi elutasításával és a lelkészi segítség megtagadásával már bekövetkezett, és abban az időpillanatban lelki hátrányt okozott.

[12] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

[13] A fellebbezés nem megalapozott.

[14] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem, ellenkérelem korlátai között bírálta felül és megállapította, hogy a Pp. 379. § és 380. §-ában írt feltételek nem álltak fenn. A fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[15] Az ítéltábla elsődlegesen arra mutat rá, hogy a felperes elsődleges fellebbezésében a Pp. 381. §-a alapján kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, fellebbezésének indokolása szerint azonban hatályon kívül helyezés iránti kérelme – az ítélet megalapozatlanságára hivatkozott –ténylegesen a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontja szerinti hatályon kívül helyezésre irányult, mert lényegét tekintve azzal indokolt, hogy az elsőfokú eljárásban elmulasztott bizonyítás a másodfokú eljárásban nem folytatható le. Másodlagos fellebbezési kérelme ugyancsak az anyagi jogi felülvizsgálatra irányult, amikor arra alapítottnan kérte az ítélet megváltoztatását, hogy az elsőfokú bíróság téves anyagi jogi következtetéseket vont le a megállapított tényállásból.

[16] Az ítéltáblának tehát mindkét fellebbezési kérelem elbírálása kapcsán arról kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság lefolytatta-e a szükséges bizonyítást, helytálló tényállást állapított-e meg, és abból levont jogi következtetése helyes-e.

[17] Az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes kizárólag egy alperesi magatartást ítelt jogsértőnek, azt, hogy az alperes nem vette át továbbítás végett a keresetlevélhez csatolt 2025. május 28. napjára dátumozott, az Szerzetesrendl részére írott levelét. Felperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy további jogsértő magatartásként megjelölte azt is, a börtönlelkész nem nyújtott érdemi segítséget a választott szerzetesrenddel való érintkezés elősegítése érdekében, és az elsőfokú bíróság nem foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperes betartotta-e a börtönlelkészi szolgálat segítségnyújtási és koordinációs kötelezettségeire vonatkozó szabályait. E vonatkozásban kérte az elsődleges fellebbezési kérelem körében új bizonyítás lefolytatását, a másodlagos fellebbezés körében pedig a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az ítélet érdemi felülbírálatát.

[18] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság indokolását osztva, de azt jelen ítélet indokolása szerint kiegészítve rámutat arra, hogy a felperes ténylegesen a börtönlelkészi szolgálatra vonatkozó szabályok megsértését róta az alperes terhére, amikor azt sérelmezte, hogy az alperes börtönlelkésze megtagadta az Szerzetesrendlnak címzett 2025. május 28-ai levelének továbbítását: az alperes e magatartásából vezette le vallásszabadsághoz fűződő joga megsértését.

[19] Az ítéltábla rögzíti, hogy az Alaptörvény VII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a gondolat, a lelkiismeret és a vallás szabadságához. Ez az alapvető jog magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa.

[20] A lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló 2011. évi CCVI. törvény (a továbbiakban: Ehtv.) 1. § (1) és (2) bekezdései az Alaptörvényben rögzítettekkel azonos tartalommal rendelkeznek arról, hogy a lelkiismereti és a vallásszabadság mindenkit megillető alapvető jog, amely nem köthető semmilyen jogi formához. A lelkiismereti és vallásszabadság joga magában foglalja a vallás vagy más meggyőződés szabad megválasztását vagy megváltoztatását és azt a szabadságot, hogy vallását vagy más meggyőződését mindenki vallásos cselekmények, szertartások végzése útján vagy egyéb módon, akár egyénileg, akár másokkal együttesen, nyilvánosan vagy a magánéletben kinyilvánítsa vagy kinyilvánítását mellőzze, gyakorolja vagy tanítsa. Az Ehtv. 3. § (1) bekezdése kimondja továbbá, hogy a lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlását a büntetés-végrehajtási intézetben fogva tartott számára egyéni és közösségi szinten is lehetővé kell tenni.

[21] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint az alapvető jog azonban más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával törvényben korlátozható.

[22] Az Alkotmánybíróság több határozatában (pl. 569/B/1999. AB határozat, 42/1993. (VI. 30.) AB határozat, 13/2001. (V. 14.) AB határozat) rögzítette, hogy az államnak

az Alaptörvényből levezethető kötelezettsége indokolja, hogy az állami büntető hatalmat gyakorló szerveknek feladataik teljesítéséhez hatékony eszközeik legyenek, még ha ezek az eszközök, lényegüket tekintve súlyosan jogkorlátozóak is, ezért vannak olyan alapjogok, melyek a fogvatartás során korlátozhatók. Ilyen – korlátozható – alapjog a fogvatartottak lelkiismereti és vallásszabadság gyakorlásához fűződő joga is, mely csak a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv.tv.) szabályai szerint gyakorolható.

[23] Ezért a felperes keresete pusztán azon hivatkozásra alapítottnak nem vezethetett eredményre, hogy a büntetés-végrehajtási intézetből nem levelezhetett szabadon, korlátozás nélkül az általa választott szerzetesrenddel. Így a perben vizsgálni kellett, az alperes börtönlelkésze a büntetés-végrehajtási szabályok alapján alappal tagadta-e meg a felperes Szerzetesrendnek címzett küldeményének továbbítását.

[24] A Bv.tv. 119. § n) pontja külön rögzíti, hogy a szabadságvesztés végrehajtása alatt az elítélt lelkiismereti és vallási szabadsága csak a törvényben meghatározott korlátozásoknak megfelelően gyakorolható.

[25] A Bv.tv. 126. § (1)–(6) bekezdései szerint a bv. intézetben minden elítélt számára lehetővé kell tenni, hogy lelkiismereti és vallási meggyőződését szabadon megválassza vagy megváltoztassa, vallását gyakorolhassa, hogy az egyházi személy, a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagja, az egyházi jogi személy vagy a vallási egyesület által megbízott más személy általi gondozásban részesülhessen. Lehetővé kell tenni továbbá, hogy a bv. intézetekben megvalósítható vallásos szertartásban részesüljön a vallási közösség előírásainak megfelelően. A súlyos, életveszélyes állapotban lévő elítélt kérelmére az egyházi személlyel vagy a vallási egyesület vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával való találkozást soron kívül lehetővé kell tenni.

[26] A szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 110. § (2) bekezdése szerint a bv. intézetben az elítélt az egyházi személlyel, a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjával, valamint az egyházi jogi személy vagy a vallási tevékenységet végző szervezet által megbízott személlyel ellenőrzés nélkül tarthat kapcsolatot.

[27] A Bv.tv. 126. §-ának fentebb idézett rendelkezéseiből és a 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 110. § (2) bekezdésének kapcsolattartási lehetőséget biztosító rendelkezéséből nem vezethető le, hogy az elítélt a – a bv. intézet levelezési szabályait megkerülve – a börtönlelkészen keresztül bv. intézeten kívüli egyházi személlyel is korlátozás nélkül tarthat kapcsolatot.

[28] A börtönlelkészi szolgálatról és a börtönmissziós tevékenységről szóló 8/2017. (VI. 13.) IM rendelet 2. §-a szerint a börtönlelkészi szolgálat bv. intézeten belüli főbb feladatai

- a) a hitélet, a vallásgyakorlás biztosítása, mise, istentisztelet, biblia és imaóra, illetve szent könyvek tanulmányozását célzó foglalkozás tartása,
- b) az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak egyéni és közösségi lelki gondozása,
- c) az elítéltek és az egyéb jogcímen fogvatartottak kérésére ingyenes vallási szertartások végzése, és az arra való felkészítés,
- d) kegyességi életgyakorlatok, illetve valláserkölcsei oktatás,
- e) a vallásgyakorlással kapcsolatos fogvatartotti kérelmek és panaszok véleményezése,
- f) az adott egyház részéről végzett börtönmissziós tevékenység összehangolása,
- g) a szabadságvesztésre ítélték segítése a szabadulás utáni beilleszkedéshez támogatást nyújtó vallási közösségekkel és ezek intézményeivel való kapcsolatfelvételben,
- h) közreműködés az utógondozásban.

[29] E § alapján sem feladata a börtönlelkésznek a felperes levelezésének intézése, és e § szerinti feladatok teljesítése körében nem jogosult a felperes leveleit átvenni és azokat a címzetteknek továbbítani.

[30] A fentiek alapján megállapítható, hogy a felperes által a fellebbezésben hivatkozott vallási közösségekkel történő kapcsolatfelvétel segítése a börtönlelkésznek nem általános feladata, hanem a szabadulás utáni beilleszkedéshez kötődik, és a szabadulás utáni beilleszkedéshez támogatást nyújtó vallási közösségekkel és ezek intézményeivel történő kapcsolatfelvételre vonatkozik. A felperes nem hivatkozott arra, hogy ilyen tárgyban kérte volna a börtönlelkész segítségét. Az IM rendelet 2. §-ából olyan feladat, melyre a felperes utalt, és amely megalapozná az alperes jogsértő magatartását, nem következik.

[31] Az alperes a felperest nem zárta el az Alaptörvényben biztosított alapjoga Bv.tv. 126. §-ában rögzített keretei közötti gyakorlásától, mert a levelezési szabályok betartásával küldött leveleit – a felperes által nem vitatottan – minden alkalommal továbbította az Szerzetesrendnek.

[32] Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást akkor, amikor megállapította, hogy a börtönlelkész a felperes levele átvételének megtagadásával nem sértette a felperes vallásszabadsághoz, vallási meggyőződéshez való jogát, ezért nem indokolt sem az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, sem annak megváltoztatása, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[33] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles megfizetni az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (3) bekezdés és 3. § (1) és (4) bekezdése alapján számította fel jogtanácsosi munkadíjában megtestesülő másodfokú perköltségét. Az ítéltábla a felszámítás alapján – az elsőfokú bíróság által meghatározott 1.100.000 forint pertárgyérték figyelembevételével – a felperest 55.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

[34] Tekintettel arra, hogy a felperes teljes személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért a fellebbezési illeték a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[35] Az eredménytelenül fellebbező felperes köteles viselni pártfogó ügyvédjének másodfokú eljárásban felmerült munkadíját.

[36] Az ítélettel szemben a Pp. 365. § (2) bekezdése szerint fellebbezésnek nincs helye.

Győr, 2026. március 12.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Bartus Erika s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró